

ARBETSGRUPPENS RAPPORT 28 oktober 2022

Inledning

En arbetsgrupp har utsetts av FORUM:s styrelse för att till styrelsen presentera förslag på:

- reviderad verksamhetsinriktning
- fokus och finansiering av Forums intressepolitiska arbete
- medlemsavgifter för 2023-2024, samt
- redovisa eventuella konsekvenser förslagen får för Forums stadgar.

Nedan rapporteras gruppens förslag samt processens bakgrund, arbetssätt och resultat.

FÖRSLAG

Reviderad verksamhetsinriktning

Arbetsgruppen föreslår att Forum ska:

- driva och utveckla Volontärbyrån för att stärka idéburen organisering,
- bedriva ett oberoende, men också samverkande påverkansarbete med intressepolitiskt fokus på demokratiskt utrymme (t.ex. hotet mot demokratin), samt idéburen organiserings röstbärande roll,
- erbjuda mötesplats och dialog för samverkan med medlemsbaserade arbetsgrupper i det intressepolitiska arbetet,
- erbjuda mötesplats och dialog för samverkan med intresseorganisationer med expertis inom samverkansområden, samt
- driva aktiv samverkan med, samt fortsätta värdskap för NOD för att stärka den demokratiska samhällsutvecklingen.

Bakgrund till förslag:

Via enkäter och dialogsamtal framkommer tydligt att FORUMs medlemmar önskar att verksamheten ska inriktas på **Idéburen organisering** och **Demokratisk samhällsutveckling**, vilket är två av de arbetsområden som beskrivs i FORUMs [idépolitiska plattform](#).

Vid en genomgång av FORUMs nuvarande verksamheter, ser arbetsgruppen att flera av de värderingar som beskrivs inom idéburen organisering möts upp av Volontärbyråns verksamhet. Denna verksamhet synliggör nyttan med idéburna organisationers bidrag till både samhälle och individer, samverkar med offentliga aktörer, underlättar idéburen organisering genom utbildningar och digitala lösningar, mm.

Enkäter och dialogsamtal visar också att FORUMs medlemmar vill ha en inriktning som innefattar ett påverkansarbete. Medlemmarna önskar att påverkansarbetet ska vara oberoende, FORUMs egen röst, samtidigt som det också bör vara samverkande. Påverkansarbete lämpar sig väl för den idéburna

organiseringens röstbärande roll (den röstbärande rollen lyftes specifikt vid två av dialogmötena), samt för att svara upp mot de värderingar som ryms inom demokratisk samhällsutveckling i den idépolitiska plattformen.

Det framkommer även att FORUMS medlemmar kan vara villiga att bidra med mer tid, vilket skulle kunna möjliggöras genom arbetsgrupper. Det skulle stärka den ekonomiska modellen, FORUMS demokratiska struktur och samtidigt skapa både medlemsnytta och kontinuerlig medlemsförankring.

Fokus och finansiering av Forums intressepolitiska arbete

Arbetsgruppen föreslår att Forums intressepolitiska arbete ska fokusera på:

- det demokratiska utrymmet (t.ex. hotet mot demokratin), samt
- idéburen organiserings röstbärande roll.

Arbetsgruppen föreslår att Forums intressepolitiska arbete ska:

- vara oberoende,
- finansieras via medlemsavgifter, samt
- stärkas genom medlemsbaserade arbetsgrupper

Bakgrund till förslag:

I en kategorisering av fritextsvar, så visar utfallen från enkäten (bekräftat även vid dialogsamtal) att medlemmarna tycker att de viktigaste frågorna att prioritera gällande Forums inriktning är det demokratiska utrymmet/Hotet mot demokratin, samt idéburen organisering. Dessa fritext-svar ligger väl i linje med de övergripande inriktningsvalen gällande Idéburen organisering och Demokratisk samhällsutveckling. Resonemanget ovan sammankopplar påverkansarbete med den idéburna organiserings röstbärande roll.

Medlemsavgifter för 2023-2024

Arbetsgruppen föreslår följande avgifter för 2023 samt 2024:

Se bilaga.

Bakgrund till förslag:

Arbetsgruppen har också fått i uppdrag att föreslå medlemsavgifter för år 2023-2024. I praktiken handlar det om att finansiera den del av verksamheten som arbetar med påverkansarbete inom ramen för demokratisk samhällsutveckling och idéburen organisering, då Volontärbyrån idag bär sin egen ekonomi.

Medlemsavgifterna i det bifogade förslaget skulle täcka ca 1,5 tjänst för direkt påverkansarbete.

Arbetsgruppen lämnar förslaget med några viktiga förbehåll:

1. Med tydligt fokus på demokratisk samhällsutveckling och idéburen organisering kan fler organisationer komma att vilja ansluta till FORUM. Genom större medlemsunderlag kan insatser per medlem bli väsentligt mindre än i den modell som föreslås, om inte FORUM vill behålla möjligheten till ökad samlad ekonomisk insats.
2. En modell med helt oförändrade medlemsavgifter och lägre grad av bemanning kan vara möjlig, men bygger då på att påverkansarbetet sker hos medlemsorganisationerna genom t.ex. arbetsgrupper sorterade utifrån värderingarna i Forums idépolitiska plattform. Sådana arbetsgrupper bör hur som helst tillsättas, då det skulle
  - tillvarata den unika kompetens som Forums medlemmar besitter i röstbärande frågor,
  - uppmuntra medlemsengagemang, samt

- stärka det ekonomiska oberoendet i denna del av organisationen.

Modellen för faktiska medlemsavgifter är framtagen utifrån att proportionen är lika för alla. Ingen hänsyn är tagen till de justeringar av medlemsavgifter som finns för en del medlemmar under 2022 (och möjligen sedan tidigare).

Beräkningen är baserad på omsättning enligt följande:

	Mkr	Medlemsavgift kronor per år
Omsättning	0 – 5	5 000
	6 – 25	25 000
	26 – 50	50 000
	51 – 100	100 000
	101 –	150 000

Justeringar kan behövas i vissa fall då omsättningen inte ger en rättvisande bild av verksamheten. Riktlinjer behöver tas fram för justeringar, hur de kan komma att användas i beräkningen av medlemsavgiften. Vi behöver ett regelverk och en förankrad modell för justeringar. Vårt förslag är att detta tas fram till representantskapet 2023, med tydlig transparens gällande kriterierna för eventuella justeringar.

Uppräkning av medlemsavgiften sker under 2023 från och med halvårsskiftet. Den tidigare medlemsavgiften gäller första halvåret och den nya avgiften gäller för andra halvåret. De tre organisationerna som aviserat att de lämnar Forum finns inte med som underlag för andra halvårets avgifter.

Beräkningen för 2024 visar de nya medlemsavgifterna, utan eventuella justeringar.

Eventuella konsekvenser för Forums stadgar.

Det är arbetsgruppens mening att de redovisade förslagen inte får några konsekvenser för Forums stadgar.

Under arbetets gång har det dock framkommit att det kan finnas olika tolkningar av ordet "social" i stadgarna. Enligt nuvarande medlemskriterier så är det också upp till varje medlemsorganisation att själv motivera hur de anser sig passa in i definitionen "social" och vad de menar med den. Arbetsgruppen föreslår därför fortsatt arbete med att tydliggöra definitionen.

INTRESSANT ATT TA VIDARE

Frågor som arbetsgruppen endera inte sett som en del av sin uppgift att beakta eller som inte varit möjliga att hantera inom tidsramen skickar vi med på detta sätt:

Vad är värde i medlemskapet för Forums medlemmar? Särarten?

Vad betyder social inriktning?

Behöver kraven för att vara medlem utvecklas i nästa steg?

En strategi för medlemsvärning bör tas fram.

PROCESSENS BAKGRUND, ARBETSSÄTT OCH RESULTAT

FORUM kommer att genomföra ett extra representantskap den 15 december i år. För att förbereda det har styrelsen, på uppdrag av representantskapet i maj, utsett en medlemsbaserad arbetsgrupp.

Arbetsgruppens uppgift har varit att till styrelsen presentera förslag på:

- reviderad verksamhetsinriktning
- fokus och finansiering av Forums intressepolitiska arbete
- nya medlemsavgifter för 2023-2024
- samt redovisa eventuella konsekvenser förslagen får för Forums stadgar.

Arbetsgruppen har bestått av Annika Thelin (IM), Kerstin Eriksson (LP-vännernas Kamratförening) och Mia Nilson (Hela Människan).

Till gruppen har styrelsen knutit ett processtöd i form av Ann-Katrin Persson, AnnCat AB.

Arbetsgruppen har utgått från befintliga styrdokument, genomfört en medlemsenkät samt tre dialogmöten med medlemmar. Arbetsgruppen har haft sex arbetsmöten samt deltagit i ett möte med Forums styrelse.

Arbetet startade med en genomgång av nuläge och uppdrag för att identifiera frågeställningar och lämpligt arbetssätt. Det resulterade i att en enkät genomfördes vars resultat sedan var utgångspunkt för dialogmöten. Dialogen innehöll också samtal om inspel till arbetsgruppen bortom enkätresultatet.

Arbetsgruppen har också fått föredragningar om Forums finansiering och ekonomi av Maria Alsander, GS och Kjell-Åke Waldner vice ordförande.

Enkäten ställdes till Forums medlemmar och var öppen 21 till 29 september. 22 av 38 medlemmar svarade. Sammanfattningsvis visar enkäten att:

- det finns stöd för befintlig ändamålsparagraf,
- det finns stöd för nuvarande medlemskrav,
- idéburen organisering och demokratisk samhällsutveckling prioriteras högre än välfärdens utveckling,
- Forum bör ha en egen, oberoende röst och samtidigt samverka med andra i påverkansarbetet,
- betalningsviljan är i stort densamma, några kan tänka sig en högre medlemsavgift och några önskar en lägre, samt att
- flera kan tänka sig att bidra med mer tid, exempelvis genom arbetsgrupper.

Arbetsgruppen har gått igenom vilka medlemmar som inte svarat och bedömt att det resultat vi har på flera plan representerar en mångfald och bredd inom Forum. Svarsfrekvensen bedöms som normal. Arbetsgruppen kommer att utgå från det resultat som finns och inte söka fler synpunkter.

Inbjudan till dialogmöten gick ut till fyra tillfällen och tre genomfördes. 13 organisationer deltog varav två inte svarat på enkäten. Det betyder att 24 medlemmar på något sätt deltagit i processen. Två företrädare för medlemsorganisationer som inte kunde delta i dialogsamtal har haft enskilda samtal med arbetsgruppen.

De sammanfattande iakttagelserna i enkätresultatet har bekräftats i både dialogmöten och enskilda samtal. Samtalen har varit olika men alla har gett medskick som påverkat arbetsgruppens arbete.

Bilagat finns medlemsavgiftsmodell och en sammanfattning av enkätresultatet.